

Welke woorden uit de tekst ken je al?

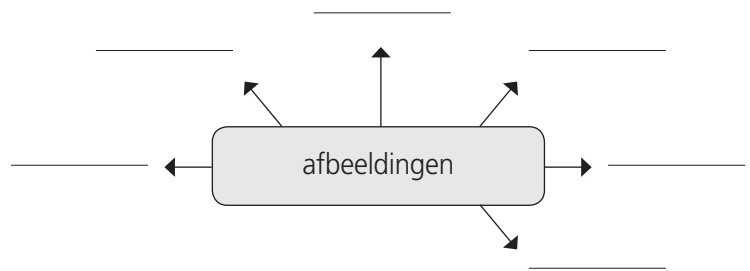
Vink aan.

- bladgoud
- creativiteit
- genoeg
- gezichtsbedrog
- jaartelling
- krans
- in de loop der eeuwen
- mozaïek
- officieel
- omdopen
- overboord gooien
- rechttoe rechtaan
- somber
- twijfelaar
- vakman
- verklaring
- vrijwel

Welke woorden ken je nog meer?

Vul aan.

Kies uit de woordenlijst vier woorden die te maken hebben met afbeeldingen. Bedenk daarna nog twee woorden.

Deze tekst gaat erover dat je aan de afbeeldingen van het verre verleden kan zien dat die tijd voor veel mensen moeilijk was. Maar dat er ook afbeeldingen werden gemaakt waarvan je niet kon zien dat het maar een afbeelding was. Het leek erop dat het echt was.

Welke zinnen horen wel bij dit verhaal over sombere tijden, gezichtsbedrog?

- Mama, ik heb zo'n honger! Sorry hoor, jongetje, ik heb niet nog meer eten.
- Kijk, nu heb ik eindelijk een bontjas. Nu heb ik geen last meer van de kou.
- Hoe kan dat nou? Het is winter en toch zie ik buiten de sinaasappels.
- Die mensen geloven niet in God, de vader van Jezus Christus. Dat kan niet! We gaan tegen ze vechten.
- Waarom heb je je eten op de vloer gegooid? Nee hoor, dat heb ik niet gedaan.

Trek de lijnen en verbind woord met omschrijving.

¹vrijwel • ²overboord gooien • ³genoegen • ⁴krans • ⁵officieel • ⁶rechttoe rechtaan • ⁷vakman • ⁸mozaïek • ⁹twijfelaar • ¹⁰bladgoud • ¹¹omdopen • ¹²verklaring • ¹³gezichtsbedrog • ¹⁴in de loop der eeuwen • ¹⁵creativiteit • ¹⁶somber • ¹⁷jaartelling •	• dun laagje goud waarmee voorwerpen verguld worden; dan ziet het voorwerp eruit alsof het van goud is gemaakt ^a • het talent om nieuwe en mooie dingen te bedenken en te maken ^b • als je ergens geen genoeg mee neemt, ben je er niet tevreden mee ^c • het zien van dingen die er in werkelijkheid niet zijn ^d • manier om de jaren van de geschiedenis van een land of volk te berekenen ^e • een ring van stralen om het hoofd ^f • langzamerhand, hier: tijdens een periode van honderden jaren ^g • een afbeelding die samengesteld is van een heleboel stukjes ^h gekleurd glas of steen ⁱ • als iets officieel is, dan heeft de regering of de persoon die er de baas over is, het goedgekeurd ^j • het geboortjaar van Jezus is omgedoopt (heet voortaan) het jaar ^k • ergens niets meer mee te maken willen hebben ^l • op de makkelijkste en de meest gewone manier ^m • een beetje verdrietig ⁿ • hier: iemand die niet weet wat hij moet geloven ^o • iemand die goed is in zijn beroep ^p • hier: iets waardoor het duidelijk wordt gemaakt waarom iets gebeurt ^q • bijna ^r

Welke woorden uit de tekst ken je al?

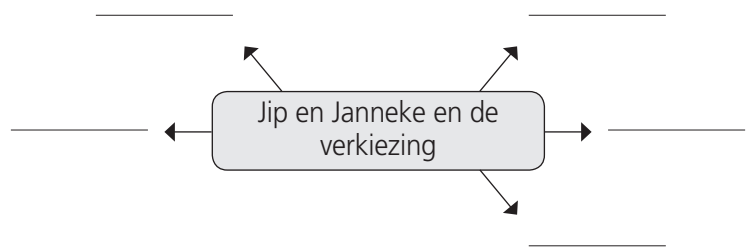
Vink aan.

- assortiment
- bekritisieren
- bundeltje
- dateren
- destijds
- editie
- formaat
- jubileren
- herpublicatie
- herrie
- Latijns
- nominatie
- prentje
- redactie
- rolpatroon
- stroomlijnen
- traditioneel
- verwerven

Welke woorden ken je nog meer?

Vul aan.

Kies uit de woordenlijst twee woorden die te maken hebben met dat de boeken Jip en Janneke nu al vijftig jaar bestaan en met de verkiezing van een nieuwe Jip en Janneke op de basisscholen. Bedenk daarna nog twee woorden.

Deze tekst gaat erover dat de boekjes 'Jip en Janneke' van Annie M.G.Schmidt al vijftig jaar bestaan en dat er daarom een tentoonstelling erover is en dat er een verkiezing komt voor een nieuwe Jip en Janneke op basisscholen.

Welke zinnen horen wel bij dit verhaal over Jip en Janneke an Annie M.G. Schmidt?

- De kinderen die meedoen aan de verkiezing van Jip en Janneke moeten wel vrienden zijn.
- De boekjes zijn nog steeds bekend.
- Ik heb nog nooit van Jip en Janneke gehoord.
- Voor de verkiezing moet Jip een jongen zijn en Janneke een meisje.
- Wie is Annie M.G.Schmidt?

Trek de lijnen en verbind woord met omschrijving.

¹ verwerven •	• alle verschillende soorten artikelen die in een winkel te koop zijn ^a
² destijds •	• afkeurende opmerkingen maken ^b
³ herpublicatie •	• boekje dat is samengesteld uit een aantal verhalen ^c
⁴ traditioneel •	• uit een bepaalde tijd komen ^d
⁵ formaat •	• toen ^e
⁶ Latijns •	• uitgave ^f
⁷ rolpatroon •	• afmeting, grootte ^g
⁸ editie •	• feest vieren omdat iets een bepaaldaantal jaren bestaat ^h
⁹ prentje •	• nieuwe uitgave ⁱ
¹⁰ bekritisieren •	• lawaai ^j
¹¹ jubileren •	• taal van de Romeinen ^k
¹² redactie •	• hier: het kind dat een prijs zou kunnen winnen ^l
¹³ bundeltje •	• afbeelding ^m
¹⁴ stroomlijnen •	• plek waar mensen werken om een krant, tijdschrift enz. samen te stellen ⁿ
¹⁵ nominatie •	• hier: wat bij een jongen of bij een meisje hoort ^o
¹⁶ dateren •	• zorgen dat iets er strak uitziet ^p
¹⁷ herrie •	• volgens oude gewoontes gebruik maken van ^q
¹⁸ assortiment •	• krijgen ^r

Welke woorden uit de tekst ken je al?

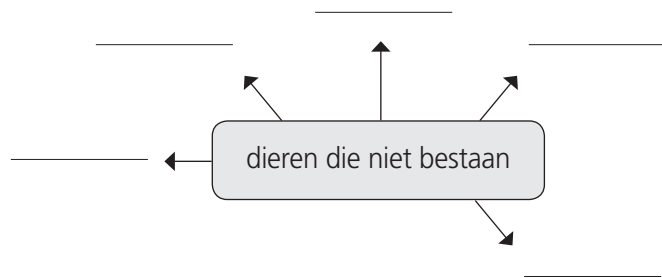
Vink aan.

- aanzien
- abdij
- afgelegen
- beurtelings
- enkeling
- fabeldieren
- hunkeren
- napluizen
- noch
- obstakel
- overtuigd
- schril
- spectaculair
- vervaarlijk
- vrijpleiten
- weerwolf

Welke woorden ken je nog meer?

Vul aan.

Kies uit de woordenlijst vier woorden die te maken hebben met dieren die eigenlijk niet bestaan. Bedenk daarna nog een woord.

Deze tekst gaat over een dier uit de tovenaarswereld van Harry Potter. De schrijver van dit artikel is erachter gekomen dat mensen vroeger dachten dat de Manticora echt bestond. Maar de mensen die erover schreven, verzonnen de idiootste dingen.

Welke zinnen horen wel bij dit verhaal over de Manticora?

- De Manticora at binnen een seconde twee mensen op.
- Ik heb nog nooit een Manticora gezien.
- De Manticora is zo groot als een olifant en kan met gemak over een wolkenkrabber springen.
- Foei, vertel nu eens iets wat waar is.
- Je komt de Manticora alleen maar in een boek tegen.

Trek de lijnen en verbind woord met omschrijving.

noch •	als je iemand voor iets aanziet, denk je dat hij dat is.
beurtelings •	klooster
fabeldieren •	ver verwijderd van de bewoonde wereld
enkeling •	om de beurt
vrijpleiten •	één persoon
afgelegen •	dieren in verhalen die zich gedragen als mensen en waarvan je iets kunt leren
hunkeren •	ergens heel erg naar verlangen
aanzien •	hier: in boeken naar informatie zoeken
vervaarlijk •	en ook niet
napluizen •	iets wat in de weg staat, hindernis
overtuigd •	Als je ergens van overtuigd bent, dan twijfel je er niet aan.
obstakel •	hoog en scherp
abdij •	opzienbarend, sensationeel om te zien
weerwolf •	woest en angstaanjagend
spectaculair •	voor de rechtbank verdedigen zodat het duidelijk is dat hij onschuldig is
schril •	mensen die 's nachts in een wolf veranderen en dan op mensenjacht gaan

Beschermde Griekse beer krijgt vijanden tekst en vragen

10 Lees alinea 11.

In deze alinea komen we onder meer te weten wat de oorzaak is van wat ons verteld is in ...

- A alinea 1
- B alinea 2
- C alinea 5
- D alinea 7

i	codekraker
n	
t	
e	

TIP! Let vooral op de zin: *Eeuwenlang ... uitgemoord.* (r. 78 en 79)

11 Lees: *Mijn ... raken.* (r. 82)

Deze woorden hebben vooral te maken met ...

- A *voor ... wonen* (r. 11 en 12)
- B *Ik ... lopen.* (r. 14 t/m 16)
- C *Maar ... gedood.* (r. 34 en 35)
- D *Ongelukken ... hoort.* (r. 57 t/m 60)

n	codekraker
u	
t	
a	

12 Hieronder worden vier uitdrukkingen toegelicht.

Welke uitdrukking past **niet** bij dit verhaal?

- A Geen duimbreed wijken: *ergens niet aan toegeven.*
- B Je eigen gang gaan: *doen wat je wil.*
- C Het hazenpad kiezen: *vluchten.*
- D Blaffende honden bijten niet: *je moet je van dreigementen niets aantrekken.*

d	codekraker
r	
o	
g	

De letters van de code	11	2	10	3	6	12	1	5	9	4	7	8

Hiermee kan ik een woord vormen.

Ik heb de code gekraakt!				C				j				

2 Lees: Ze ... staan. (r. 5 t/m 7)

Waarom willen Mitlesh en Rakesh mij niet te woord staan?

- A Omdat ze denken dat hun baas ze dan zal ontslaan.
- B Omdat ze het nu even te druk hebben.
- C Omdat ze niet willen dat hun baas ziet dat ze met mij praten.
- D Dat kun je uit de tekst niet opmaken.

TIP! Waarom kijken de jongens naar links en naar rechts?
Waarom kan ik over een uur terugkomen?

k	codekraker
u	
r	
g	

3 Lees alinea 3.

Als je deze alinea leest, kom je te weten dat ...

- A Rakesh ouder is dan Mitlesh.
- B je aan hun uiterlijk kan zien wie er ouder is.
- C Rakesh nogal eigenwijs is.
- D Rakesh een einde wil maken aan het gekibbel¹.

TIP! Waarom gebruikt Rakesh het woord goed?

d	codekraker
e	
r	
a	

4 Lees alinea 4.

Door welke vraag te stellen kom je erachter waar deze alinea *vooral* over gaat?

- A Wat doen koelies?
- B Is koelie zijn een echt beroep?
- C Hoeveel verdient een koelie per uur?
- D Mag je, als je niet tot de onderste stand behoort, ook koelie zijn?

TIP! Denk aan de **vooral** tip.
Let bij de eerste zin vooral op de woorden *wat wil zeggen*.

n	codekraker
e	
r	
o	

5 Lees: Maar ... kost. (r. 22 en 23) en Het ... goed. (r. 2)

Welke opmerking is juist?

- A Deze zinnen komen met elkaar overeen.
- B Voor de koelies is 10 roepies per uur veel geld maar voor de dienstmeisjes stelt het niets voor.
- C De schrijver heeft geen idee wat een roepie waard is.
- D Een roepie is evenveel waard als een euro.

TIP! Een dienstmeid verdient waarschijnlijk veel meer geld dan een koelie.

l	codekraker
a	
n	
d	

1 kibbelen - ruziemaken

“Je hebt madams van tien roepies,” zegt Mitlesh, “maar ook van honderd – dat zijn de blanken.” “Maar niet altijd,” vult zijn
 30 broer aan. “Russische madams zijn net zo gierig als de Indiase en geven maar tien. Dan schelden we ze uit in hun eigen taal.”
 “We kunnen in alle talen schelden,” zegt Mitlesh trots. “Idji na kun zeggen we tegen Russen en koet waif tegen Hollanders.”

5

6 Lees: *Idja ... Hollanders.* (r. 32 en 33)

Wat zou de schrijver met deze zin vooral moeten doen?

- A *Idji na kun zeggen we* vervangen door *Idja na kunnen we zeggen*.
- B Hij zou na die zin moeten toevoegen: *Mitlesh spreekt wel Nederlands, maar zijn uitspraak klopt niet helemaal*.
- C Hij zou een ander voorbeeld moeten geven van hoe ze buitenlandse madams uitschelden.
- D De hele zin verwijderen.

k	codekraker
a	
n	codekraker
t	

TIP! De jongens schelden de Russen natuurlijk in het Russisch uit.

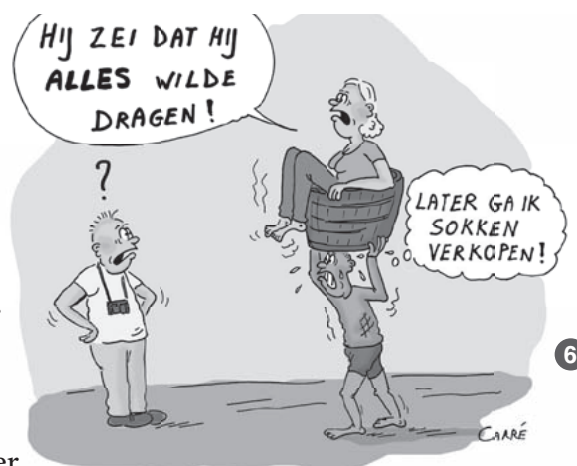
7 Lees: *We ... Hollanders.* (r. 32 en 33)

Je kunt uit deze zinnen opmaken dat ...

- A Mitlesh echt in alle talen kan schelden.
- B Rakesh minder vaak scheldt dan Mitlesh.
- C Hollandse madams soms ook gierig zijn.
- D De madams voortaan wel even zullen nadenken voordat ze de koelies betalen.

z	codekraker
o	
t	
j	

35 Wie welke nationaliteit heeft, zien ze aan de nummerborden van de diplomatenauto's, want er wonen veel
 40 diplomaten in de buurt. Daarom willen alle koelies in Soerodjnie werken, maar de baas gaat dat tegen: niet meer

6

45 dan veertig koelies per dag, allemaal jonger dan vijftien. “Als je ouder wordt, kun je dit werk niet meer doen,” legt Rakesh uit. “Dan vertrouwen de mensen je niet meer. Als ik groot ben, ga ik sokken verkopen, net als mijn oudere broer, die ook is begonnen als koelie.”

50